

relevant

geloof / kerk / mens / maatschappij
bisdom Antwerpen / januari-februari 2013

Oude en nieuwe wegen

© Remy Van Looveren

EEN NETWERK
VAN PAROCHIES

LITURGISCH
CONGRES

BROEDERLIJK
DELEN

JONGERENKATERN

Relevant - N° 01 -
TWEEMAANDELIJKS
Januari-februari 2013
Afgiftekantoor Antwerpen X - P 914402
www.relevant-bisdomantwerpen.be

EEN NETWERK VAN GEMEENSCHAPPEN

Onder trompetgeschal trokken gelovigen uit alle hoeken van ons bisdom naar het Theaterplein voor de apotheose van het slotfeest van het jubeljaar. Jong naast oud, medewerkers naast bezoekers, vrienden naast onbekenden, maar samen één grote familie, samen broer en zus in het geloof. Symbolischer kon haast niet. Mgr. Bonny: "Zo ontstaat de nieuwe gemeenschap waar Jezus het over heeft. Over dat soort nieuwe gemeenschap moeten we durven nadenken, ook bij ons."

INHOUD

Woord van de bisschop	3
Een netwerk van parochies.....	4
Dekenale bijeenkomsten.....	10
Liturgisch congres.....	12
Broederlijk Delen	14
Religieuzen op stap	16
Groep in de kijker	18
Estafette	19
De kiosk	20
Vorming	22
Doorkijk	23
Jongerenkatern	24
Was u erbij?	26
Het voorval	28

COLOFON

Relevant, het diocesane magazine van het bisdom Antwerpen, verschijnt tweemaandelijks.

Verantwoordelijk uitgever is Olivier Lins, Schoenmarkt 2, 2000 Antwerpen.

Hoofredactie: Ilse Van Halst

Redactieraad: Dries de Bakker, Johan Govaerts, Jan Kint, Olivier Lins, Rita Peeters, Kristin De Raeymaecker, Lea Verstricht, Hilde Welfens

Redactie en abonnementen: Relevant, Groenenborgerlaan 149, 2020 Antwerpen, 03 287 35 83, relevant@bisdomantwerpen.be, www.relevant-bisdomantwerpen.be.

Een jaarabonnement kost 20 euro. Jongeren betalen 10 euro. Abonnees in het buitenland betalen 40 euro. Abonneren kan op IBAN: BE45 7350 3165 1589, BIC: KREDBEBB van vzw Bisdom Antwerpen – Relevant met duidelijke vermelding van naam en adres voor wie het abonnement bestemd is.

foto: Frank Bahnmüller

OUDE EN NIEUWE WEGEN

Werk maken van de visietekst. Bij het begin van het nieuwe jaar is dit ongetwijfeld één van jouw vele goede voornemens. En werk is er. Elk hoofdstuk van de tekst geeft immers een lijstje

met to do's of werkpaden mee aan wie mee wil bouwen aan de Kerk in ons bisdom.

Een van de fundamentele bekommelingen is de toekomst van de klassieke parochies. Het pleidooi van de visietekst voor een omvorming van het bestaande netwerk van parochies en federaties naar pastorale eenheden deed best wat stof opwaaien in de media. Verder verdiepten diezelfde media zich echter niet al te veel in het document.

Nochtans beperkt de visietekst het denkwerk niet tot het sleutelen aan parochiegrenzen en het brainstormen over een optimaal gebruik en bestemming van kerkgebouwen. Hij zet vooral in op de vitaliteit van de geloofsgemeenschap. Hoe vandaag en morgen onze geloofsgemeenschappen doen bruisen van leven? Welke weg moeten we inslaan? Waar dient het wegdek hersteld? Welke nieuwe wegen kunnen we aanleggen? Is het misschien beter de snelweg te verlaten en een langere maar rustigere zijweg in te slaan?

Relevant ging op verkenning en zag dat het mogelijk is te behouden wat waardevol is en ondertussen te werken aan nieuwe initiatieven die 'goesting' doen krijgen. Want voor initiatieven die maatschappelijk relevant zijn, lopen mensen nog warm. En ja, soms overstijgen die het niveau van de individuele parochie, soms groeien ze op een grotere schaal, maar zeker is dat hier en daar zaadjes ontkiemen. En mogelijk vinden parochies dankzij deze initiatieven een nieuwe adem.

Ilse Van Halst

EEN NETWERK VAN GEMEENSCHAPPEN

In onze diocesane visietekst *Een houtskoolvuur met vis erop en brood* komt eerst de territoriale pastoraal aan bod. Dat is niet toevallig. De eerste plaats waarmee de meeste gelovigen hun christelijke leven verbinden, is de plaatselijke parochiekerk. Aan de doopvont worden nieuwe christenen in de kerkgemeenschap opgenomen. Rond het altaar viert de plaatselijke gemeenschap eucharistie. In de parochiekerk doen kinderen hun eerste communie of ontvangen ze het vormsel. Daar staat onze kist of urne voor de laatste gebeden. Daar kennen mensen elkaar, op de maat van de wijk of van het dorp. Geen wonder dus dat mensen emotioneel aan hun parochie en aan hun parochiekerk gehecht zijn. In een andere parochiekerk voelen ze zich niet meteen thuis. Het lijkt alsof ze, uit noodzaak, bij de burens te gast zijn. Wel vriendelijk, maar niet echt thuis.

Toch stellen we overal hetzelfde vast: dat parochies op hun eentje niet meer in staat zijn om een volledig pastoraal project aan te bieden. Daarvoor ontbreekt het hun niet enkel aan voorgangers of pastorale vrijgestelden, maar ook aan gelovigen en vrijwillige medewerkers. De maat van de Kerk is al lang niet meer de maat van het dorp of van de stad. Meedoen met de Kerk is geen gewoonte meer, laat staan een verplichting. Het is een keuze die je maakt als gezin of als persoon. In de kerk zit je niet langer naast een buur, een familielid of een collega. Je zit naast iemand die je misschien niet kent, maar die ook christen wil zijn. Bij de vredeswens geef je elkaar de hand, niet omdat je oude bekenden voor elkaar bent, maar broer en zus in het geloof. Zo ontstaat de nieuwe gemeenschap waar Jezus het over heeft. Over

dat soort nieuwe gemeenschap moeten we durven nadenken, ook bij ons.

In de visietekst nodigen we parochies uit om verdere stappen te doen in de samenwerking. Door de handen in elkaar te slaan kunnen ze hun pastorale aanbod verbreden en verbeteren, een sterker gemeenschapsleven ontwikkelen en de beschikbare gebouwen doelmatiger gebruiken. Binnen een pastorale eenheid kunnen ook andere kernen een bijdrage leveren, zoals de pastorale dienst in een ziekenhuis of woonzorgcentrum, de jeugdwerking in een school, een nieuwe beweging of een contemplatieve gemeenschap. Samen kunnen ze een netwerk vormen waarin gelovigen hun eigen plaats en taak ontdekken. Die groeiende netwerking is geen vrije optie. Ze is een beleidslijn waar we doelgericht werk van willen maken.

Dit nummer van *Relevant* wil daartoe bijdragen. Het nodigt uit tot bezinning en gesprek over het soort gemeenschap dat Jezus op het oog heeft en waaraan wij mogen meewerken.

+ Johan Bonny

© Johan Govaerts

Op de dekenale vormingsavond in Malle lichtte onze bisschop de 'Visietekst van en voor het bisdom Antwerpen' toe. Mgr. Bonny: "Niet toevallig komt daarin eerst de territoriale pastoraal aan bod. De eerste plaats waarmee de meeste gelovigen hun christelijke leven verbinden, is de plaatselijke parochiekerk."

"In de visietekst nodigen we parochies uit om verdere stappen te doen in de samenwerking. Door de handen in elkaar te slaan kunnen ze hun pastorale aanbod verbreden en verbeteren, een sterker gemeenschapsleven ontwikkelen en de beschikbare gebouwen doelmatiger gebruiken."

EEN
NETWERK
VAN
PAROCHIES

OUDE EN NIEUWE WEGEN

DE KLASSIEKE PAROCHIE STAAT ONDER DRUK. EEN SCHAALVERGROTING DRINGT ZICH OP. HOE KUNNEN WE BEHOUDEN WAT GOED IS EN ONDERTUSSEN RUIMTE CREEREN VOOR NIEUWE INITIATIEVEN?

ZO KNELT HET SCHOENTJE

De persaandacht midden oktober voor de nieuwe visietekst beperkte zich tot oneliners: “Het aantal parochies moet drastisch verminderen” en “Bisschop zoekt sponsors”. We leerden inmiddels in welke context de bisschop dit ter sprake bracht en wat de achtergrond ervan is.

De visietekst houdt bovenal een pleidooi: “We moeten bouwen aan vitale gemeenschappen.” Maar juist daar knelt het schoentje...

**Kateline Demeyer en
Johan Govaerts**

© Dries de Bakker

Enkele jaren geleden gaven we vormingsavonden over christen-zijn en Kerk-zijn vandaag. Zo wilden we mensen warm maken om een parochieteam te vormen. In een adem wilden we hen ook duidelijk maken welke taak en welk doel zo'n team heeft. Groot was onze verwondering toen de vraag weerklonk: “Waarom spreken jullie de hele tijd over Christus? Dat heeft toch niets met een team te maken!” Oudere aanwezigen rolden verbaasd met de ogen, maar de jonge vraagstellers wilden een eerlijk antwoord.

We beseften dat we in onze vorming van te veel vooronderstellingen vertrokken. Eerst moest hier verkondiging gebeuren. Dit voorbeeld toont waar het schoentje knelt: aan de ene kant is er de parochie en de hele organisatie die daarbij komt kijken, aan de andere kant de zoektocht van mensen naar zin, engagement, contact en geloof.

Staat onze gemeenschap open voor deze vragen? Krijgen kritisch klinkende mensen gehoor? Is er ruimte voor gelovige verscheidenheid in deze parochie en daarbuiten? Of zijn het andere initiatieven die nieuwkomers aantrekken? Is dit een of-of verhaal? Of blijft er tussen de parochiewereld en allereerste nieuwe initiatieven een band denkbaar?

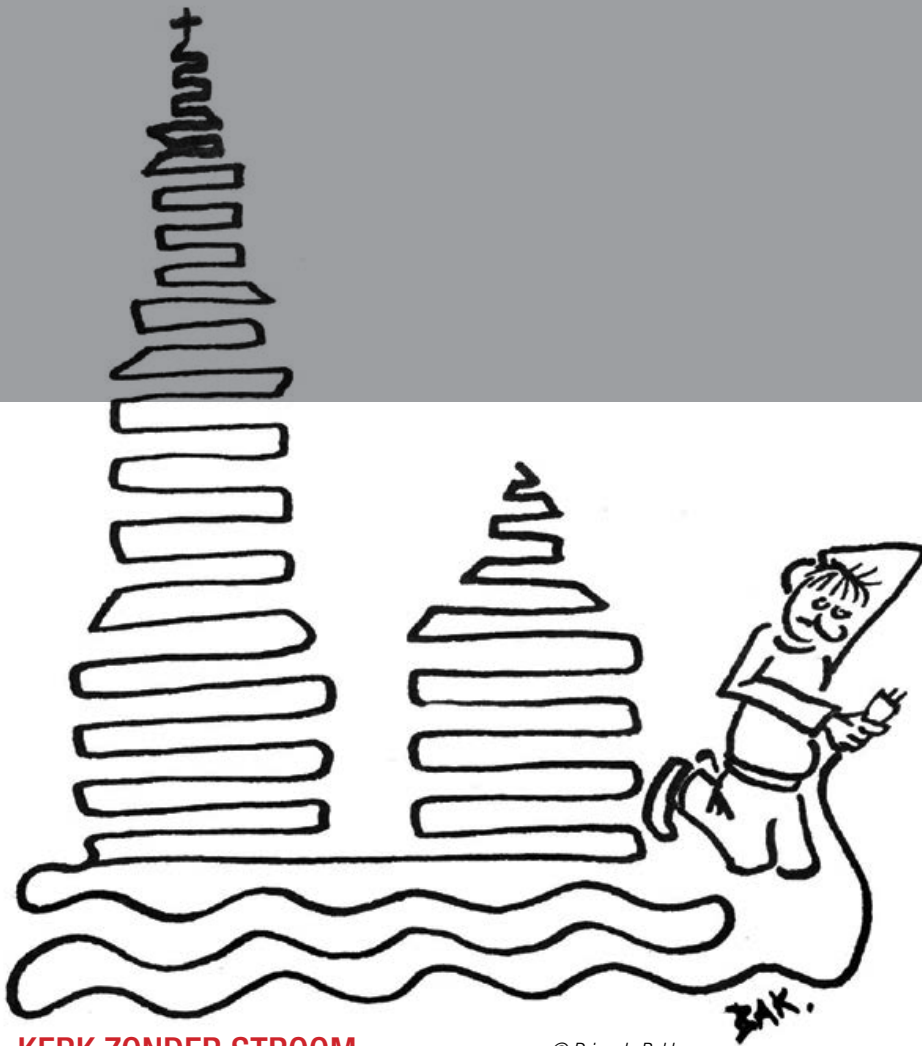
Van onderhoudswerk naar opbouwwerk

De visietekst herkent en erkent het probleem: “Soms hebben parochiale medewerkers de indruk dat het ‘onderhoudswerk’ ten koste gaat van het ‘opbouwwerk’. Een ruim aandeel van hun pastorale dienstverlening is inderdaad ‘service pastoraal’: ter beschikking staan van de gelovigen met hun persoonlijke vragen aan de Kerk.”

In naam van Christus nemen honderden mensen taken op binnen het parochiepastoraat: als plaatselijke contactpersoon (pcp), catechist, redacteur van *Kerk & Leven*, voorganger in gebedsdiensten, uitvaartvoorganger, lector, ziekenbezoeker of in welzijnsschakels.

“**Is er ruimte voor gelovige verscheidenheid in deze parochie en daarbuiten? Blijft er tussen de parochiewereld en allereerste nieuwe initiatieven een band denkbaar?**”

Niet zelden weerklinken verzuchtingen zoals: “Wie zal mij vervangen als ik het niet meer kan?”, “Als onze pastoor volgend jaar met pensioen gaat, zal ik er nog wat meer werk bij krijgen.” of “Ik ben pas terug uit het ziekenhuis na een heelkundige ingreep. Aangezien niemand mij in de parochie kon vervangen, nam ik mijn gsm maar mee...” Bereidwillig nemen vrijwilligers steeds meer pastorale taken op zich. Maar hun vervanging wordt almaar moeilijker. Bovendien slaat ook hier de vergrijzing toe.

KERK ZONDER STROOM

© Dries de Bakker

“
Nieuwe initiatieven lichten op als vurige rode stippen tussen de herfstbladeren. Misschien moeten we meer naar hen luisteren. En ze niet als concurrent beschouwen, maar als partner in geloof.
 ”

Wil een parochie ‘opbouwwerk’ doen, moet ze nieuwe doelgroepen aanspreken. Jongeren en ouderen, mensen van eigen bodem en vreemdelingen, zoekende mensen met een spirituele honger. Maar juist die groepen passen niet onmiddellijk in het plaatje van de traditionele parochie. Toch zijn die zinzoekers er. Je ontmoet ze in verenigingen – al dan niet met K –, in de gevangenispastoraal, in samenkomsten van Afrikaanse christenen, in nieuwe religieuze gemeenschappen enzovoort. Je hoeft helemaal niet ver te zoeken: ook in je familie of vriendenkring kom je zinzoekers tegen.

Het verschil maken

We lezen de visietekst verder: “De levende geloofsgemeenschap is voor de toekomst van onze Kerk van beslissende betekenis. Niet

alleen jongeren, ook volwassenen zijn op zoek naar plaatsen waar ze kunnen proeven van de vreugde van het geloof, van echte broederschap onder christenen, van de kracht van een mooie liturgie, van een intens getuigenis. Kortom: ze zijn op zoek naar plaatsen waar de Kerk een deugddoend ‘verschil’ kan neerzetten.”

Het christelijke verhaal blijft boeien. De oude boodschap krijgt nieuw bloed telkens ze vertaald wordt voor een volgende generatie. Als christenen kunnen wij het verschil maken door mee te werken aan de hertaling van het christelijke verhaal voor zoekende mensen van vandaag. Onze bisschop roept op: “Werk aan de parochie volgens de leidraad: wat meer bijdraagt tot de opbouw van een vitale gemeenschap gaat voor op louter individuele dienstverlening.” Kortom, we blijven onze parochiële diensten kwaliteitsvol

aanbieden, maar als het erop aankomt, mag opbouwwerk voorrang krijgen. Nieuwe initiatieven kunnen ons inspireren. Ze lichten op als vurige rode stippen tussen de herfstbladeren. Misschien moeten we meer naar hen luisteren. En ze niet als concurrent beschouwen, maar als partner in geloof.

Het schoentje past

De parochie aan de ene kant en nieuwe geloofsinitiatieven aan de andere. Een partnerschap tussen beide kan begeistere en vitaliseren, zeker als het een tweerichtingsverkeer wordt. Wie weet, slaagt zo’n contact erin om de vermoeidheid van onze territoriale pastoraal wat te verlichten.

En dan zit het schoentje prima.

© Frans Van Bergen

© Raf Verbeeck

TRALIES UIT DE WEG

In 2000 ging het project 'Tralies uit de weg' van start in de gevangenis van Brugge. Twee jaar later sprong Merksplas op de kar. Er groeide een samenwerking tussen de pastores van de gevangenis, een team vrijwilligers en het CCV.

Dit werkjaar werken we aan de inbedding van de gespreksgroepen in het dekenaat Kempen. Hoe kunnen de gespreksgroepen en het leven in de parochies elkaar beïnvloeden in het Kerk-zijn?

Inge Schellekens

Op www.relevant-bisdomantwerpen.be getuigt een bezoeker over zijn beklivende ervaring met 'Tralies uit de weg'.

De gevangenis van Merksplas, goed afgeschermd van de samenleving. Gespreksgroepen proberen een brug te slaan tussen de mensen binnen en buiten.

De gespreksgroepen willen een brug slaan tussen mensen uit de gevangenis en mensen van buitenaf. Binnen de muren van de gevangenis leren mensen anders kijken naar zichzelf en naar de ander.

Mensen 'van buiten' maken kennis met een ongekende wereld en met een gemarginaliseerde groep tegenover wie de samenleving vele vooroordelen koestert. Het is een ontmoeting met de mens achter de dader.

“Hoewel we met mensen 'van binnen' en mensen 'van buiten' samen zitten, bevind ik mij gewoon tussen mensen. Mensen die alles hebben meegemaakt, pijn, vreugde, verdriet, angst, hoop, wanhoop. We luisteren telkens met veel respect en verdraagzaamheid naar elkaar, zonder te oordelen. Ik ontdek de kracht van luisteren en de nood om gehoord te worden. Ik hoor harde, vreselijke jeugdverhalen en ik voel de pijn in de ruimte. Het wordt gedeelde pijn.”

(Catherine)

De mensen 'van buiten' hebben ook een profetische waarde. Waar zij komen, kunnen zij getuigen over hun ervaring. Zo dragen ze bij tot een genuanceerder beeld over de gevangenis en haar bewoners.

“Er lijkt geen verschil te bestaan tussen binnen en buiten. Voor iedereen schijnt geluk hetzelfde te betekenen. Natuurlijk realiseer ik me dat gedetineerden niet voor niets in de gevangenis zitten, maar toch blijft er iets aan mij knagen over zin en onzin van het huidige gevangenisstelsel, vooral inzake re-integratie. 'Had je die avonden dan niets beters te doen',

Verhalen delen brengt mensen dichterbij elkaar. Nadien is er tijd voor koffie en ontmoeting.

vroeg een vriend 'van buiten' me. 'Nee', antwoordde ik. 'Echt niet.'”

(Roger)

Ook voor mensen 'van binnen' zijn de gespreksgroepen een deugddoende ervaring. Ze vallen voor een keer niet samen met hun daden.

“De vier avonden hebben mij zuurstof gegeven, geestelijke zuurstof die nodig is om binnen deze muren te kunnen overleven. Het leek alsof we niet opgesloten waren. Ik voelde mij heel even terug een gewone mens.”

(John)

Recent kozen we ervoor een expliciete verbinding te maken tussen de gespreksgroepen in de gevangenis en het dekenaat Kempen, een over en weer tussen twee vormen van Kerk-zijn die elkaar positief kunnen beïnvloeden en verrijken. Samen met deken Jos Daems onderzochten we welke wegen we kunnen inslaan. In december zitten we opnieuw samen. Het doet deugd te ervaren hoe betrokken iedereen meewerkt.

Een dergelijk samenwerkingsverband is een win-winsituatie voor beide partners. Gespreksgroepen en territoriale pastoraal kunnen immers heel wat voor elkaar betekenen. Samen zoeken we naar antwoorden op de vragen: waartoe, voor wie en hoe zijn we Kerk?

In de gespreksgroepen gebeurt 'kerken'. Ook in tijden van schaarste moeten we hierin durven investeren en deze nieuwe wegen exploreren.

Wie dit wil mee-maken, kan zich aanmelden als vrijwilliger bij inge.schellekens@ccv.be of 03 287 35 80.

© Hilde Welffens

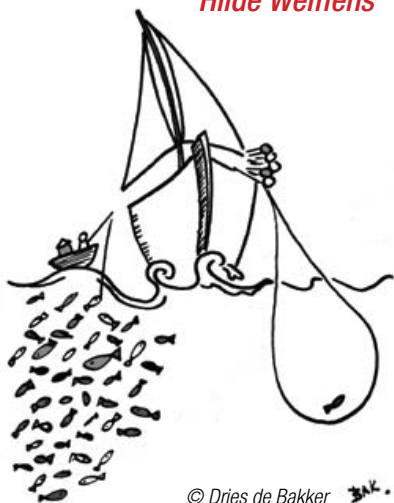
"Ook jij bent welkom", zegt de kleine denker aan de ingang van Hof Zevenbergen.

EEN PLEK WAAR JE KUNT THUISKOMEN

Hof Zevenbergen in Ranst, niet eens zo ver van de grootstad, en toch een oase van rust. Velen maakten in dit open huis reeds kennis met de zusters en met hun spiritualiteit tijdens bezinningsdagen en vormingsmomenten.

Sterk is het samen op weg gaan van deze religieuzen en leken in één beweging van menswording. Het is meteen een oproep voor de pastorale eenheden waarover de visietekst spreekt. Wat was, hoeft immers niet verloren te gaan, maar kan omgebogen worden naar nieuwe vormen van gelovig mensworden.

Hilde Welffens

© Dries de Bakker

Hoe komt het toch dat er een rust over mij neerdaalt telkens ik door de poort van Zevenbergen rijd? Zijn het de open armen van de zusters die me zonder woorden onthalen: "Hier ben je welkom."? Of het eerlijke zoeken van mensen, zusters en leken, naar onze opdracht als christen: "Jezus is ons voorgedaan op die weg van menswording", lichten de zusters toe. "Hoe doen wij dat om in zijn voetspoor te treden en te ontdekken hoe God te midden van zijn mensen woont?"

een stevige inleiding diepten kleine groepen het thema 'menswording' verder uit. Via verschillende werkvormen kwamen mensen dicht bij hun eigen levensverhaal. Meer dan eens hoorde je opmerkingen zoals "Wat een zalige sfeer hangt er hier!" Ook wie voor het eerst deelnam, genoot met volle teugen.

Binnen de Beweging ontstond er een spiritualiteitsgroep, zusters en leken die zich samen buigen over 'mystieke' teksten. Wat

© Hilde Welffens

Op het domein Zevenbergen wonen vier zusters van de congregatie van het Convent van Betlehem, maar ook het gezin Herrebosch met zijn drie kinderen en Babs Mertens vinden er een thuis. Het tekent de openheid en gastvrijheid van de zusters. Religieuzen en leken zoeken hier samen naar verdieping. Zo ontstond de Beweging van Menswording. In deze beweging willen religieuzen en leken samen de bezielde traditie van de congregatie verder zetten, gedreven door eenzelfde geestkracht. Samen én delers én dragers zijn van het charisma van de Menswording.

Vorig jaar organiseerde de Beweging voor de tweede keer een Dag van de Menswording. Na

eerst een kleine groep was, groeide inmiddels uit tot twee groepen van samen meer dan dertig mensen. Tijdens een achttal samenkomsten per jaar vertellen we elkaar wat ons treft in bepaalde teksten en wisselen we van gedachten. Vorig jaar nam Ety Hillesum ons mee op sleeptouw. Prachtig hoe zo'n jonge vrouw beschrijft wat haar gevoelens en diepste gedachten zijn! En hoe ik me mag spiegelen aan haar zoeken, denken en doen.

Meer info over de vormings- en verdiepingsmomenten in Hof Zevenbergen op hof.zevenbergen@emmaus.be. Meer info over de Beweging van Menswording op www.menswording.be.

© De Loodsen

In 2012 nam de multiculturele geloofsgemeenschap van de parochie Heilig Hart in Antwerpen afscheid van pastoor Pol Hendrix.

IDENTITEIT EN OPENHEID

In de 'Visietekst van en voor ons bisdom' beschrijft de bisschop de multiculturele en multireligieuze evolutie in de Vlaamse samenleving: "Onze samenleving heeft haar inheems karakter verloren. Vooral in grootstedelijke agglomeraties is het sociale weefsel grondig veranderd. Geen school, bedrijf, zorgvoorziening, warenhuis of restaurant of er leven dagelijks mensen uit diverse culturen en godsdiensten met of naast elkaar."

Ernest Kabongo

De plaatselijke kerkgemeenschappen ont-snappen evenmin aan die aanwezigheid van diversiteit in de samenleving. De confrontatie met de andere bevaart elke plaatselijke kerkgemeenschap voortdurend over de manier waarop ze betrokken is op mens en samenleving. Tegelijk biedt de aanwezigheid van de andere onverwachte mogelijkheden om het evangelie als een verhaal van ontmoeting te ontdekken: een ontmoeting tussen God en mensen, maar ook een ontmoeting tussen mensen onderling. Dit kan een enorme verrijking betekenen voor ieder van ons.

De multiculturele en multireligieuze samenleving houdt ook uitdagingen in. In welke mate voelen wij ons als christen en als kerkgemeenschap betrokken op de samenleving zoals ze is? Hoe blijven wij trouw aan onze katholieke traditie zoals die de laatste decennia gestalte kreeg maar staan we daarin toch open op de samenleving en de wereld? Identiteit en openheid, geen gemakkelijke maar wel een noodzakelijke oefening, die op vele plaatsen de eigenheid van een plaatselijke kerkgemeenschap zal bevragen. Toch zijn wij in het licht van het Pinksterverhaal geroepen mensen van allerlei rangen en standen, van allerlei culturen en oorsprong bij elkaar te brengen om de vreugde van het evangelie samen te delen en te vieren.

Op het Kiel

In de federatie Antwerpen-Zuid, op het Kiel, groeit een multiculturele en multireligieuze wijk, waarop we als kerkgemeenschap sinds een tiental jaren inspelen. Zo geven we gehoor aan het verlangen van een aantal allochtone christenen uit Afrika en uit Azië om aan te sluiten bij de plaatselijke kerkgemeenschap. De wederzijdse openheid tussen de allochtone en de autochtone gemeenschappen maakt dat we, met vallen en opstaan, kunnen groeien naar een nieuwe gezamenlijkheid.

Als we samen eucharistie vieren, blijven we trouw aan de Vlaamse context en klinken melodieën en ritmen van andere culturen. De verantwoordelijkheid voor de plaatselijke kerkgemeenschap ligt bij mensen van wie de culturele achtergronden zeer verschillend kunnen zijn. De een neemt een taak op in de liturgie als lector of misdienaar, de ander bouwt mee aan het beleid, bijvoorbeeld in het parochieteam. Ieder op zijn manier en met zijn bagage. Tegelijkertijd bieden we bepaalde groepen allochtone christenen de kans gebruik te maken van parochiale lokalen voor ontmoetingen van de eigen culturele gemeenschap.

Wij spreken uit ervaring: christenen met allerlei achtergronden kunnen samen een gemeenschap vormen. Dit is zonder twijfel een manier waarop de kerkgemeenschap in ons bisdom vanuit het evangelie een betekenisvol verschil kan maken in onze samenleving.

De vijftiende editie van de interlevensbeschouwelijke jaarkalender 'Feesten met de burens 2013' is een verjaardagseditie geworden. Kerkwerk Multicultureel Samenleven nodigde cartoonist Reinhart Croon uit toffe, korte strips te tekenen over het interreligieuze, -levensbeschouwelijke en -culturele in Vlaanderen/België.

Prijs: 8 euro + verzendingskosten. Bestellingen@kms.be of 02 502 11 28. Korting vanaf 21 exemplaren.

HERSCHEP ONS HART

DEKENALE BIJENKOMSTEN VOOR TEAMS

Herschep ons hart. Het openingslied zette meteen de toon van de dekenale 'avonden' voor teams of beter gezegd de dekenale 'bijeenkomsten' - want voor het eerst was er ook een dekenale namiddag - op 5, 6 en 7 november in het Provinciaal Vormingscentrum in Oostmalle. Tal van leden van pastorale teams lieten de dagelijkse drukte even achter zich en openden hun hart en verstand om te horen wat Mgr. Johan Bonny hen te vertellen heeft over de 'Visietekst van en voor het bisdom Antwerpen' en hoe ze middels het werkmiddel dat het CCV uitdacht met deze tekst aan de slag kunnen. Een aantal impressies, bedenkingen en vragen.

Kristin De Raeymaecker

"Goed dat de visietekst per hoofdstuk ook acht tot tien 'werkpaden' geeft. Want hoe zullen we de band leggen tussen deze tekst en de realiteit? Die suggesties zijn alvast een aanzet!"

"De bisschop is eerlijk en rechtuit. Niet alles is haalbaar en overal mogelijk. De vraag zal zijn: wat is realistisch? We zullen moeten schiften en beperken."

vlot. Je kunt geen geheel maken van wat geen geheel is..."

"De visietekst is genuanceerd en verwijst steeds naar achtergronden. Toch blijft het ondanks alles heel moeilijk om de inhoud te realiseren: een mens gaat maar in op een aanbod als hij in zichzelf een tekort of een nood daaraan voelt."

© Johan Govaerts

"Volgens mij is het dieptepunt voor Kerk en godsdienst stilaan voorbij. Er mag toch al opnieuw over gesproken worden. Dat was enkele jaren geleden nog anders! Ik kijk de toekomst hoopvol tegemoet."

"De bisschop komt optimistisch over, maar nog niet de helft van de federaties draait echt

"In de dvd spreekt het onderdeel over diaconie en zorg echt aan. Indringende beelden en muziek! Knap en echt bruikbaar!"

"Hopelijk zullen we deze visietekst niet verdrinken in vergaderingen. Daarvoor moeten we ons hoeden! Er moet niet alleen over gepraat worden, er moet vooral iets gedaan worden!"

© Johan Govaerts

“Een bekommering: worden ook abdijen, woonzorgcentra en scholen meegenomen in het proces van de visietekst? Zo ja, hoe dan?”

“De praktijk in de toekomst blijft toch een groot vraagteken. De schaalvergroting zal er hoe dan ook komen. Kijk maar naar Duitsland en Frankrijk. Maar zal dat veel oplossen? Eén priester voor bijvoorbeeld elf parochies. Voor ons zit dat in de mist.”

“We werken al veel samen met een andere parochie. Dat zal de toekomst zijn. Een vraag waarover we ons het hoofd breken: hoe kunnen we jonge gezinnen erbij betrekken? Bij ons zijn er in geen velden of wegen jongeren te bespeuren.”

“Volgens ons moet men afstand doen van de priesterkerk. Het moet meer van de leken komen. Geef meer verantwoordelijkheid aan diakens en pastorale werkers. Bevrijd priesters van hun organisatorische verantwoordelijkheden en geef die aan leken, tot op het niveau van de bisschop.”

“Zullen gebedsdiensten in plaats van eucharistievieringen veel oplossen? Zit het knelpunt niet dieper? Blijkbaar hebben weinig mensen nood aan godsdienst en Kerk.”

“We zullen moeten vertrekken van wat we hebben: heel weinig... We hopen maar dat het niet te weinig is, en dat het groeien gaat. We moeten meer vertrouwen hebben.”

“We moeten inspelen op specifieke situaties. Zo kunnen we vormelingen meer betrekken bij de weekendviering: liederen zingen, de mis dienen, iets voorlezen, met de schaal rondgaan. Mensen moeten betrokken worden, zeker jonge mensen.”

“Deze voorstelling was als een panorama. Op deze manier zicht krijgen op het geheel, zo alles eens goed kunnen overzien, dat doet deugd. Zeker als je voelt dat we in dezelfde richting beginnen te kijken. Dat we reikhalzend uitkijken naar dat vuurtje met vis en brood... En met een glaasje wijn ook wel, zeker?”

“De uiteenzetting van de bisschop was duidelijk. We vragen onze parochieteams om eerst alles nog eens goed te lezen, om er dan federaal mee aan de slag te gaan. We dromen er ook van om onderling nog meer te kunnen uitwisselen, teksten bij uitvaarten en preken bijvoorbeeld.”

“We waren wel wat overdonderd. Gelukkig hoeft niet alles tegelijk en kregen we werkmateriaal mee.”

“We zijn van plan een brede infoavond te organiseren voor de federatie. We zien wel wat daaruit komt aan uitdagingen en kansen. Het zal in ieder geval niet gemakkelijk zijn om met andere parochies samen te werken.”

“Men praat zo vlug en gemakkelijk over ‘getuigen’. Waarover gaan we getuigen? Zit de beste getuigenis niet in de manier waarop we leven, denken en met anderen omgaan? Ik was verbaasd toen ik het traject hoorde beschrijven... Zoveel paaltjes en wegwijzers... Als er maar ruimte, zuurstof en zon blijft voor dat kleine graantje geloof in elk van ons.”

“We moeten de netten uitwerpen aan de andere kant van de boot: nieuwe wegen durven inslaan en uitproberen.”

© Johan Govaerts

DAN KAN EEN VONK OVERSLAAN

LITURGISCH CONGRES

Met de
trein naar
Blankenberge
sporen. Hopelijk
tekent het
liturgisch congres
ook sporen voor
morgen uit.

Op 29 en 30 oktober bogen de deelnemers aan het jaarlijkse liturgisch congres zich in de Duinse Polders over de viering van de initiatiesacramenten. **Doopsel, vormsel, eucharistie zijn immers belangrijke momenten in het leven van een parochiegemeenschap.** 'Relevant' was erbij en sprokkelde deze dagboeknotities.

Johan Govaerts

DAG 1

5.30 uur > Met de trein naar Blankenberge. Onderweg vallen de bouwwerken op: zowel aan het station van Sint-Niklaas als aan dat van Gent Sint-Pieters. Nog onduidelijke constructies zijn het. Enkel waar de treinsporen komen, tekent de uiteindelijke vorm zich al af. Zal het congres dat ook brengen: blauwdrukken van bouwwerken waarop zich al enkele toekomstgerichte sporen aftekenen? Mijn reisgezel en ik worden nieuwsgierig.

9.25 uur > Ruim op tijd bereiken we onze bestemming. De eerste twee voordrachten zoomen in op de betekenis van initiatie: is het een modewoord of een sleutelwoord? Peter Malfliet (JD) legt uit: "De relatie leraar-leerling laten we achter ons voor die van meester-vice. Die initiatie resulteert in een levensstijl en een basishouding."

Joris Polfliet (JCLZ) belicht de samenhang tussen de sacramenten doopsel, vormsel en eucharistie. Elke christelijke initiatie mondt uit in de eucharistie, de voltooiing van de initiatie, want het betekent een steeds hernieuwde inwijding. Zolang je leeft. Joris besluit: "We moeten meer werk maken van de eerste verkondiging. Daarnaast moeten we het geloof bij volwassenen meer stimuleren."

In een filmfragment getuigt frère Alois van Taizé hoe jongeren gelovig worden: "Er is een ervaring van vriendschap nodig die interesse wekt. Als die nieuwsgierigheid tot een gesprek leidt en jongeren kan laten landen in de liturgie, kan er een vonk overslaan. Dan ervaren ze dat Christus echt leeft!"

15.00 uur > Na de middag zoekt Stijn Van den Bossche (ICC) een nieuw missionair perspectief. Hij waarschuwt vooraf: "Ik kan geen volledige duidelijkheid verschaffen" – de onbestemde bouwwerken komen me opnieuw voor de geest – "want we willen wel veranderen, maar als het erop aankomt willen we het ook weer niet. We moeten opnieuw leren wat het betekent om christen te worden."

Tijdens een panelgesprek reageren de sprekers op vragen uit de zaal. Eén antwoord treft me: "Misschien praten we te gemakkelijk in termen van wij en zij. We moeten die tegenstelling proberen te overstijgen. Want we maken zelf ook inherent deel uit van onze cultuur. Meer nog: wij blijven zelf een leven lang geloofsleerling."

18.30 uur > Tijdens het avondmaal komen we pas goed op dreef. Waar vind je zo'n initiërende, liturgische gemeenschappen? De voorbeelden die we tot nu hoorden, komen niet uit de territoriale context. Eucharistische gemeenschappen vormen in het beste geval een bedding waarin die ervaringen kunnen groeien.

Een waaier stevige
getuigenissen en
dus ook heel wat
interessante
info om neer
te pennen en
mee naar
huis te nemen.

DAG 2

10.00 uur > Vandaag staan er maar liefst zeven getuigenissen op het programma. Karel Van de Voorde uit Eeklo bijt de spits af. Herhaaldelijk verwijst hij naar wat Stijn gisteren al bepleitte: "Een met zorg gevierde liturgie initieert uit zichzelf." Eerder dan te zeggen wat we doen, moeten we vooral liturgisch doen wat we zeggen. Karel getuigt – bescheiden – hoe ze in Eeklo werken aan zondagscatechese. Correctie: hij noemt het bewust geen 'catechese', want dan denkt iedereen aan kinderen en lesjes. Laat het nu net geen van beide zijn. Daarom geeft hij elke samenkomst een thematische titel die verband houdt met de liturgische tijd van het jaar. Dit voorstel wil ik wel eens nader bestuderen.

11.00 uur > Met mijn buurman, pater Jaak, praat ik wat na: wat is authentieke liturgie eigenlijk? Al pratend verzamelen we enkele tips: de stoelen anders schikken zodat er meer betrokkenheid ontstaat, een homilie brengen die aanspreekt, meer dingen doen dan zeggen... M'n collega Annemie is recht voor de raap: "Ik ben het niet eens met Stijn. Onze gewone liturgie initieert jongeren van vandaag niet." Er is meer nodig, iets vooraf... maar wat?

11.30 uur > Hilde Pex (IDGP) geeft suggesties om ouders te ondersteunen bij de geloofsopvoeding van jonge kinderen. Ria Thaens (Parochiecatechese Hasselt) reflecteert over het samenspel van gezin, school en parochie. Luc en Annemie Vermeulen-De Sutter uit Sint-Niklaas vertellen over de doop van kinderen op basisschoollleeftijd in de paaswake. En Inge Cordemans verwoordt haar ervaringen met de vernieuwde vormselcatechese. Interessant zijn haar verschillende initiatieestijlen: geloofsverdieping, dienstbaarheid, liturgie en gemeenschapsvorming. Voor een bepaalde 'stijl' kiezen, betekent niet dat je de andere drie stijlen uitsluit, wel dat je een accent legt. Meer nog: het leert me dat initiëren met een ruim pastoraal kader te maken heeft. Toch stijger ik als ik hoor hoe 'streng' ze klinkt als het gaat over aanwezigheden: dat is een heel ander verhaal dan dat van een open en uitnodigende gemeenschap.

15.30 uur > Nieuwsgierig kijken we uit naar Hilde Ingels. Ze is medeauteur van het recente boek **De Madridgeneratie, waar zijn ze in Godsnaam mee bezig?** De cijfers liegen er niet om: deelnemers aan de wereldjongerendagen zijn niet kerkser dan vele tijdgenoten en toch hechten ze waarde aan wat ze in Madrid beleefden: samenhangsgevoel, steer, catechese, samen bidden, het 'festival'. Het is een schitterend onderbouwd verhaal dat te denken geeft. Meteen na de lezing spurt ik naar de verkoopstand, maar de boeken zijn al uitgeput. Ik bestel het dan maar en zal dus nog even geduld moeten oefenen. Tot slot wijdt Mgr. Leon Lemmens, hulpbisschop voor Vlaams-Brabant en Mechelen, uit over de nieuwe evangelisatie.

18.07 uur > Onze terugreisteam is gegroeid: we zijn nu met vier. En we besluiten: het was een inspirerend en uitdagend congres. We worstelen er nog stevig mee, maar hopen dat we dat nog lang zullen blijven doen!

Na het harde
werk doet het
deugd om even
uit te waaien op
het strand van
Blankenberge.

Lees meer
op onze website:

Dit dagboek in z'n oorspronkelijke uitgebreide versie.
De voorlopige hand-out van de voordracht van Stijn Van den Bossche. Van deze en alle andere bijdragen vind je een verslagboek via www.liturgischcongres.be. Aan het thema van dit liturgisch congres wijdt het Tijdschrift voor Liturgie trouwens een speciaal nummer.

GEUREN, KLEUREN EN KLANKEN

OP INLEEFREIS NAAR UGANDA

© Decoster-Van den Heuvel

© Decoster-Van den Heuvel

In Abapiri staken Ria en Jean-Pierre enthousiast de handen uit de mouwen. Onder meer bij het oogsten van peanuten.

Vruchtbare grond, voldoende water, sappige vruchten en een ruime keuze aan groenten. Uganda strookte niet met het clichébeeld van een arm en hongerend Afrika dat Ria en Jean-Pierre zo vaak op televisie zagen. Maar hoewel er voldoende water en landbouwgrond is, hebben de Ugandezen toch niet de vereiste knowhow om op grote schaal dieren te kweken en hun mest te gebruiken om gewassen te telen.

Na een bezoek aan Wrenzori in het zuidwesten van Uganda trok het echtpaar naar het noorden. "Aarden wegen, markten vol geuren, kleuren en klank, en mensen die beduidend armer waren dan hun landgenoten in het zuiden van het land", schetst Ria haar eerste indruk van deze regio Lango, de hoofdstad Lira en het dorpje Abapiri waar ze verbleven.

Op een beurs maakten ze kennis met de verschillende partnerorganisaties van Broederlijk Delen en hun projecten bij boeren en in dispensaria in het noorden van Uganda. Ugandese medewerkers gaven enthousiast uitleg. Vol spanning keken Ria en Jean-Pierre uit naar het gastgezin waarin ze vier dagen zouden verblijven: "Zouden we ons er thuis voelen? Ja hoor! Niet alleen gastvrouw Anna, haar man Josef en hun kinderen, maar ook heel wat buurvrouwen ontvingen ons met veel gejoel en tamtamgeroef. We kregen overheerlijke lokale specialiteiten voorgeschoteld zoals kasava, matoké, millet en geitenstoofvlees."

Nadien troonde Josef hen trots mee naar zijn landbouwproject. "We keken onze ogen uit en spitsten onze oren. Onder de deskundige begeleiding van lokale medewerkers van Caritas en Jesse, de partnerorganisaties ter plaatse van Broederlijk Delen, leert Josef er op kleine schaal tuinieren: maïs planten, zaden uitdelen, geiten, varkens en kippen kweken, enzovoort.

Hij heeft nog een weg te gaan, maar uiteindelijk is het de bedoeling dat hij het hele project zelf kan runnen, zonder externe hulp. Josef staat al wat verder dan zijn burens, die nog niet op de kar gesprongen zijn. Ze keken liever de kat uit de boom, maar nu zien ze dat het Josef goed gaat, tonen ze ook interesse."

Ria en Jean-Pierre vlogen er enthousiast in. "We sorteerden boontjes en oogstten peanuten, maar leerden ook honing slingeren van bijen en ploegen met ossen." Ria lacht: "Het deed me terugdenken aan mijn kindertijd. Ik groeide op op een boerderij, waar mijn vader met paard en kar het veld bewerkte." Hoefte het gezegd dat Ria en Jean-Pierre 's avonds doodmoe maar voldaan in slaap vielen?

Blote voeten

De reizigers brachten ook een bezoek aan de dorpsschool. "Indrukwekkend! Maar liefst 680 leerlingen in mooie uniformen, maar wel op blote voeten, keken ons vol verwachting aan van onder de papayabomen. De klassen zaten stampvol: zeventig leerlingen in één lokaal, zonder educatief materiaal. Onderwijzers die een veel te laag loon kregen en zelf een beperkte opleiding genoten. En toch, ondanks het tekort aan middelen, waren ze gelukkig en heel dankbaar."

Elke zondag komen de dorpelingen samen voor de misviering. "Een beklijvende ervaring", vertelt Ria. "Met dans, zang en getrommel op djembés vierden ze hun geloof. Wat een uitbundige en intense sfeer heerste er! Wat een hechte gemeenschap vormden deze mensen!" Bij de offergave schonken de dorpelingen producten in natura, zoals een levende kip, zaden of papaya's, die vervolgens per opbod verkocht werden. Ria legt uit: "Om onze dankbaarheid te

Eindelijk was het zover. Al lang droomden Ria Van den Heuvel en Jean-Pierre Decoster uit Kalmthout ervan om op reis te gaan naar Afrika. Niet om er op vakantie te gaan, wel om er de handen uit te steken. „We wilden het pure Afrika proeven en op een eerlijke en juiste manier ons steentje bijdragen.”

In juli 2012 vertrokken ze met veertien reisgezellen uit Vlaanderen op inleefreis naar Uganda met Broederlijk Delen. Dit land op de evenaar in Oost-Afrika is immers het campagneland van de vastenactie dit jaar. Broederlijk Delen steunt er partnerorganisaties in Wrenzori in het zuidwesten en in Lango in het noorden.

Ilse Van Halst

Ploegen met ossen. Ria herinnerde zich hoe haar vader op de boerderij aan de slag ging met paard en kar. Ze had het dan ook vlug onder de knie.

tonen, kochten wij een kip voor ons gastgezin. Het geld dat de bewoners zo 'verdienen', belandt op hun persoonlijke rekening in een spaarkas. Dat kunnen ze dan later gebruiken om bijvoorbeeld een geit te kopen of om hun kinderen naar school te laten gaan."

De spaarkas is een van de projecten die Caritas, partner van Broederlijk Delen, ter plaatse promoot. "Andersom kan wie geld nodig heeft een bedrag lenen uit de spaarkas. De kas, een koffer met drie sleutels, wordt beheerd door de dorpsverantwoordelijken. Het heeft veel weg van het systeem van de Raffeisenkas dat wij vroeger kenden. Ook de offerande van de vieringen belandt in de kas. Dat geld wordt gebruikt om de armsten van het dorp te helpen. Zo zagen we er een geit rondlopen met een medaillon met Caritas erop. Ze werd aangekocht met geld uit de spaarkas."

En nu?

Inmiddels zijn Ria en Jean-Pierre terug in Kalmthout, maar de reis blijft nazinderen. Tijdens de vasten trekken ze alvast naar een aantal scholen en de lokale afdeling van Broederlijk Delen om hun ervaringen te delen: "We kwamen terug met een rugzak vol nieuwe ervaringen. Graag nemen we het geluk dat de Ugandezen halen uit kleine dingen, hun moed, solidariteit en enthousiasme mee naar huis. Ook wij kunnen iets van hen leren! Ginds hebben ze veel minder welvaart, maar ze zijn er wel veel vrolijker."

Via de spaarkas kunnen dorpingen sparen of lenen. Ook de allerarmsten uit het dorp krijgen steun van de spaarkas.

Onder het motto *Geef Molly een kans... en stop de honger!* voert Broederlijk Delen dit jaar campagne. Je kunt de campagne steunen op vele manieren. Inleefreizigers zoals Ria en Jean-Pierre zijn altijd bereid om in je vereniging of op jouw school te komen getuigen van hun ervaringen in Uganda.

Naast de bekende Koffiestop kun je ook een Noord-Zuid-quiz organiseren. Broederlijk Delen levert een quiz (met quizmaster!) over allerlei thema's (waaronder het campagnethema). Jij bepaalt de locatie en deelnemers.

Of wat dacht je ervan om samen met je school, vereniging of familie te voet, met de fiets of waarom niet al zwemmend kilometers af te leggen voor het Zuiden en je daarvoor te laten sponsoren? Wie zich registreert via de website ontvangt een gratis polsbandje voor elke deelnemer.

Bast en Vivi maken jongeren tussen tien en dertien jaar duidelijk wat het betekent om christen te zijn en hoe dit een bron van solidariteit is. De vastenwijzer is een handig werkinstrument in kindvriendelijke vieringen, in scholen en in de vormselcatechese. Vormelingen kunnen ook een deel van hun geschenken cadeau doen aan projecten in het Zuiden.

Info: Regionale dienst Broederlijk Delen, Rolwagenstraat 73, 2018 Antwerpen, 03 217 24 90, els.verheyen@bdwzz.be (vrijwilligerswerking) of elisabeth.hendriks@bdwzz.be (onderwijs en jongerenwerking), www.broederlijkdelen.be.

ZOT EN TROEBEL ZIJN

RELIGIEUZEN HOUDEN VAN DE KERK

Tijdens het tafelen, een herfstwandeling of de vele koffiepauzes krijgen de dagelijkse verhalen hun plaats en hun tijd. De lotsverbondenheid tussen de religieuzen is voelbaar.

Novembersessie: een begrip in het bisdom Antwerpen. Al dertig jaar verzamelen beleidsmensen van vrouwelijke religieuzen in november in Ter Dennen in Westmalle om hun kennis te verdiepen en elkaar te ontmoeten. Zo ook op 19, 20 en 21 november vorig jaar. **Tachtig vrouwen met een open blik op de toekomst maar met beide voeten op de grond. Het hoeft dan ook niet te verwonderen dat ze van bij aanvang besloten het thema ‘Kerk in beweging’ bij te stellen tot ‘hoe houden we van de Kerk, ondanks ontmoediging en woede?’**

Zuster Liesbet Suykerbuyk

Zuster Liesbet Suykerbuyk van de priorij Hellig Graf in Turnhout noteert ijverig.

Niet te geloven, maar toch is het waar. Alle tachtig uitgenodigde zusters zijn bekenden voor elkaar. Vanwege al die voorbije jaren, vanwege dezelfde boot waarin wij allen varen op dezelfde stroom van zoeken en vinden. In alle openheid en ruimte. Dit kan ook moeilijk anders in een groep volwassen en deskundige vrouwen die dag na dag hun eigen gemeenschap begeleiden naar een nieuwe toekomst waarin niet langer jongeren de taken overnemen, maar waarin plaats wordt gegeven aan de uitgebreide zoektocht naar taal, naar projecten, naar een dragende kracht.

Al deze zorgen en aandachtspunten komen tijdens tal van gesprekken aan bod. Tegen een achtergrond van vertrouwen en gedeelde verantwoordelijkheid. De visietekst doet milde en kritische vragen opborrelen, die aan bisschop Bonny voorgelegd worden. Belangrijk is dat we met beide voeten op de grond van vandaag staan en van daaruit weerstanden en struikelblokken kunnen benoemen. Een wereldwijd beeld over de Kerk, over Christus, over God geeft ons inspiratie en hoedt ons ervoor wereldvreemd te worden.

Spiritualiteit

Dezelfde overwegingen weerklinken in het referaat van Lea Verstricht wanneer zij spreekt over spiritualiteit van een vitale kerkgemeenschap. Als enige ongewijde vrouw die op deze dagen het woord voert, heeft zij recht van spreken. Ik moet me inhouden om niet de hele inhoud van de referaat uit te schrijven. Het is niet mijn taak, maar vanuit een grote betrokkenheid zou ik de vele vrouwen, gehuwd en ongehuwd in het huis Ter Dennen, naar binnen willen roepen. En dan zwijg ik nog over de zoektocht van Eddy Van Waelderin in de hedendaagse lectuur over een bewegende Kerk.

“**We lazen dat de leerlingen van Jezus gevraagd werd hun netten uit te gooien naar de andere kant. “Wat is die andere kant? Behoort het mystieke denken ook tot die andere kant?”**

Een ding staat als een paal boven water: wij leren van elkaar. Bewust leerling willen zijn

De aanwezige zusters stellen Mgr. Bonny kritische en milde vragen over de visietekst.

kan een kracht worden binnen (en buiten) onze Kerk. Hoe gaan wij dan om met de vaste leer, met vorming en begeleiding, met eigen identiteit? Deze themata borrelen tijdens de sessie telkens opnieuw op, formeel en informeel. Juist omdat wij bekenden zijn voor elkaar, durven we spreken over moeilijke situaties, ieder vanuit de eigen gemeenschap. Onze lotsverbondenheid is voelbaar. Tijdens het tafelen, een herfstwandeling of de vele koffiepauzes krijgen de doodgewone verhalen hun plaats en hun tijd. Dat is erg belangrijk. Dat doet deugd.

Met heldere stem

We lezen het mooie verhaal van Maria Magdalena op paasochtend. Dichter Barnard schreef over vers 16: "Vaak heb ik dit voorgelezen, thuis aan tafel, of in de Kerk op paasochtend. Het is mij nooit gelukt dat zestiende vers te lezen met vaste ongebroken stem. Hier houdt alles op. Hier begint alles."

Ook in deze dagen lezen we dat de leerlingen van Jezus gevraagd werd hun netten uit te gooien naar de andere kant. Binnen de context van deze sessie vragen wij, dringend bijna:

"Wat is die andere kant? Behoort het mystieke denken ook tot die andere kant?" Een open vraag, in vele groepen gesteld.

Sommige zusters verzuchten met spijt dat ze de tachtig al voorbij zijn. Te oud om een aantal voorstellen uit de visietekst nog waar te kunnen maken. Maar wellicht mogen er ook oude leerlingen zijn, als ze maar wijsheid en inzicht hebben opgebouwd. Ook dit is een opdracht die voor elk van ons is weggelegd. Of zoals een zuster het krachtig verwoordde: "Probeer je eigen stem helder te houden."

Spontaan en tot slot denk ik aan het mooie gedicht van Maria Vasalis:

*Als daar muziek voor is, wil ik het horen:
ik wil muziek voor oude mensen, die nog
krachtig zijn,
en omgeploegd met lange, diepe voren
en ongelovig. Die de wellust en de pijn
nog kennen. Die bezaten en verloren.
En als er wijsheid is, die geen vermoeidheid is,
en helderheid die geen versterving is,
wil ik die zien, wil ik die horen.
En anders wil ik zot en troebel zijn.*

DAG VAN HET GODGEWIJDE LEVEN

Op 2 februari 2013 om 16 uur, feest van de Opdracht van de Heer, in de volksmond beter gekend als Maria Lichtmis, nodigt Mgr. Johan Bonny alle religieuzen, vrouwen en mannen, en godgewijde personen van het bisdom Antwerpen uit in de Onze-Lieve-Vrouwekathedraal te Antwerpen.

Na de kaarswijding achteraan in de kathedraal, volgen een lichtprocessie en een eucharistieviering.

De religieuzen die priester zijn, worden uitgenodigd om te concelebreren. Zij dienen uiterlijk om 15.45 uur in de sacristie aanwezig te zijn (met albe).

Van harte welkom.

GROEP IN DE KIJKER

DEKENALE SOEP BROUWEN

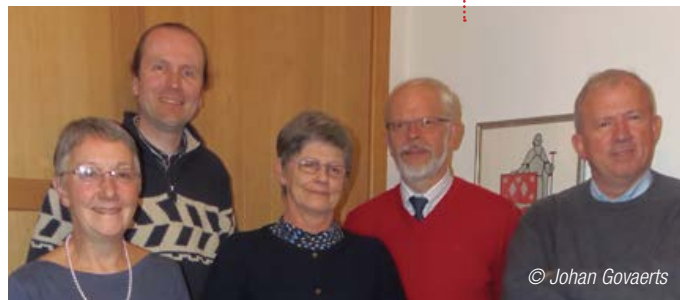
© Paul Hermans

(van links naar rechts) Cia Aerts, Marc De Maeseneer, Reiner Loos, Kateline Demeyer, deken Michel Baert

Gelovigen uit de Noorderkempen kruiden de dekenale soep op het slotfeest van het bisdom.

In alle dekenaten in ons bisdom wordt de deken omringd door een team. In de Noorderkempen heeft dit dekenale team zijn vaste stek in Brasschaat-centrum.

Johan Govaerts

“Als team zijn we het doorgeefluik tussen het beleid en het plaatselijke werk”, verduidelijkt Reiner Loos, die het team vanuit CCV opvolgt: “We spelen informatie, vragen, bedenkin-

Drie jaar geleden erfde de huidige deken van de Noorderkempen, Michel Baert, het team van zijn voorganger Stan Dries. “Stan nodigde ieder van ons persoonlijk uit om het team te vervoegen”, herinnert teamlid Kateline Demeyer zich. Haar ‘collega’ Cia Aerts vult aan: “We staan de deken ter zijde en helpen hem zijn taak uit te voeren. We leggen geen eigen accenten, maar ondersteunen, promoten en verwijzen door.” “We zijn dus geen team ‘in de kijker”, merkt teamlid Marc De Maeseneer met een knipoog op, “maar een team ‘ten dienste van.’”

Het dekenale team schuwt het werk niet. De ene maand vergadert het tot in de late uurtjes, de andere maand modereren de teamleden samen met Michel de bijeenkomsten van de federatiecoördinatoren. Tussendoor zitten de leden evenmin stil. Zo organiseerden ze bijna vijf jaar geleden de plechtigheden omtrent het afscheid van Mgr. Van den Berghe en de bezoekreide van Mgr. Bonny. Ook de jaarlijkse theologische conferenties leiden ze in goede banen.

Als het enigszins kan, probeert het team creatief uit de hoek te komen. Zoals op het slotfeest van *Kerk onder stroom* op 21 oktober. Een uitgebreide fotocollage bracht de 56 parochies van de Noorderkempen op een

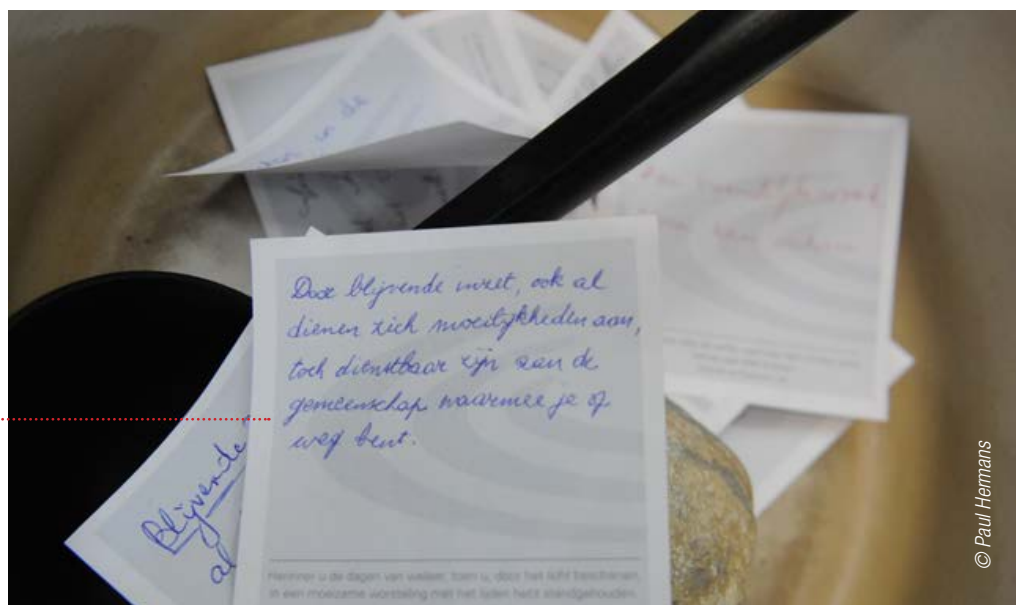
unieke manier in beeld. “Het kostte me dagen montagewerk op de computer”, vertelt Marc. Maar het resultaat mocht gezien worden. “Zo konden nieuwsgierige bezoekers van de Sint-Jacobskerk in Antwerpen proeven van de rijke mix van eigenheid en verscheidenheid van ons dekenaat.”

Vanuit de middeleeuwse parabel van de soepsteen nodigden de teamleden alle bezoekers ook uit om symbolisch hun ‘ingrediënt’ in de pot te gooien en zo een bijdrage te leveren aan de Kerk van morgen. Of ze daarmee een pittige dekenale soep brouwden, kun je proeven op onze website www.relevant-bisdomantwerpen.be.

gen door van beleid naar basis en omgekeerd. Vorig jaar bundelden we bijvoorbeeld de noden en zorgen van de plaatselijke contactpersonen om die door te geven aan het CCV.” Dekan Michel droomt luidop verder: “Ik hoop dat ons team mee mag denken over het dekenale masterplan voor de volgende jaren.”

Op tafel ligt voor elk teamlid een exemplaar van de diocesane visietekst. “Dit wordt ons werk voor de komende maanden”, bedenkt Kateline. Reiner vult aan: “We moeten de federaties ondersteunen om deze visie te leren kennen en op hun werk te leggen.” Ongetwijfeld een werk van lange adem voor dit en de andere dekenale teams.

Een van de ‘kruiden’ van de dekenale soep uit de Noorderkempen.

© Paul Hermans

ESTAFETTE

EEN VRIJWILLIGER UIT DE KERK AAN HET WOORD

Hilde Willems (50 jaar), gehuwd en moeder van twee zonen, werkt op de begraafplaats in Aartselaar, waar ze onder meer het groen onderhoudt. Daarnaast is ze een bezige bij in de parochie Sint-Leonardus in Aartselaar.

Hilde Willems

In 2011 begeleidden de catechisten van Kring 12 in de Sint-Leonardusparochie maar liefst 112 vormelingen.

“

Toen mijn jongste zoon Robin zijn eerste communie deed, was de procedure net veranderd. Vroeger vond de voorbereiding in schoolverband plaats, voortaan zouden school en parochie samenwerken. Dat betekende dat ouders een grotere verantwoordelijkheid kregen. Omdat ik op dat moment volop op zoek was naar een zinvolle tijdsbesteding, engageerde ik me om een jaar catechese te geven. Een jaar later deed mijn oudste zoon Filip zijn vormsel. Ook daar was men op zoek naar begeleiders...

De volgende vijf jaar nam ik telkens een groepje van een achttal vormelingen onder mijn vleugels. Met vallen en opstaan, want soms reageerden de kinderen niet zoals ik verwachtte en vroeg ik me af of ik wel goed bezig was. Vergaderingen met andere catechisten, die vertelden dat het bij hen ook niet altijd vlotte, staken me een hart onder de riem.

Na vijf jaar wilde ik het voor bekeken houden. Als begeleider krijg je immers niet alleen te maken met de jongeren, maar ook met hun ouders. Sommigen namen het niet zo nauw met het geloof, brachten hun kinderen niet of te laat, vonden het niet nodig om naar de vieringen te komen enzovoort. Net op dat moment besloot de verantwoordelijke van de vormselwerking palliatief verlof te nemen om haar zieke vader te verzorgen. Of ik haar wilde vervangen? Veel tijd om na te denken had ik niet. Er moesten een aantal brieven voor inschrijvingen de deur uit, de ouderavond diende georganiseerd... Al snel kreeg ik de smaak te pakken. Inmiddels ben ik al drie jaar verantwoordelijk voor Kring 12.

Omdat ik graag zing, sloot ik me aan bij het kerkkoor. Daardoor groeide mijn band met de kerk. Tot dan ging ik immers niet elke zondag

naar de viering. Als verantwoordelijke van Kring 12 vond ik echter dat ik het goede voorbeeld moest geven. Ondertussen is die binding prima. Ik ga helemaal op in wat ik doe. Vaak ben ik twee dagen achtereen in de kerk, nu eens om te zingen, dan weer met de vormelingen of de eerste communicanten. Terwijl sommige mensen zuchten dat het lang duurt, vliegt de tijd voor mij voorbij. Een verplicht nummer is het dus zeker niet.

maar het helpt mensen vooruit. Daar beleef ik echt deugd aan.

Soms ergert het me als ouders die hun kinderen willen laten vormen zelf weinig verbondenheid met de Kerk tonen. Maar ik heb geleerd af en toe streng te zijn en het me verder niet aan te trekken. Vele kinderen beseffen evenmin waar het allemaal om draait, maar als catechisten kunnen we hen alleen maar

Twee jaar geleden vond ik ook een plaatsje bij Welzijnszorg. Met vier vrijwilligers, een kleine maar heel toffe groep, organiseren we bijvoorbeeld een Soep op de stoep en een solidariteitsmaaltijd.

In mijn vrije uren ben ik bijna altijd druk in de weer voor de parochie. Dat is echt mijn hobby geworden. Mijn grootste bekommernis is anderen te helpen. Dat probeer ik ook in mijn baan. Ik werk op de begraafplaats, waar ik vaak zaken regel voor nabestaanden. Het zijn maar kleine dingen,

begeleiden en hopen dat het zaadje ooit wortel schiet. Gelukkig kan ik altijd terecht bij medewerkers op onze parochie met mijn vragen, om mijn hart te luchten of simpelweg voor een deugddoende babbel. Ook onze pastoor heeft altijd een luisterend oor.

Thuis zuchten ze wel eens als ik 'alweer' richting parochie vertrek, maar ze weten dat ik graag mensen help. Dat ik me niet goed in mijn vel voel als ik anderen aan hun lot moet overlaten. En als ik hulp nodig heb, staan zij als eersten klaar om een handje toe te steken. ”

CHRISMAMIS

© Mark Walker

In 2011 gingen heel wat vormelingen en misdienaars in op de uitnodiging van Mgr. Bonny om deel te nemen aan de Chrismamis.

Op Witte Donderdag 28 maart 2013 om 10 uur gaat Mgr. Johan Bonny voor in een plechtige eucharistieviering in de Onze-Lieve-Vrouwekathedraal van Antwerpen. De bisschop zegent en wijdt dan de oliën waarmee de sacramenten van het doopsel, het vormsel, het priesterschap en de ziekenzalving zullen toegediend worden. Hij nodigt in het bijzonder zieken, leden van ziekenzorgkernen, pastores in woon- en zorgcentra en bedevaartgroepen van ons bisdom uit om aan de viering deel te nemen.

Wie wilt deelnemen, dient dit vóór 15 maart per mail te laten weten aan olivier.lins@bisdomantwerpen.be.

De bisschop nodigt ook alle priesters uit om te concelebreren. Afspraak uiterlijk om 9.45 uur in de kapelanensacristie van de kathedraal (graag met albe en witte stola).

WIJDING EN BENOEMING

Koenraad Janssen werd op 8 december 2012 door onze bisschop tot priester gewijd en benoemd tot lid van de priesterequipe voor de zes parochies van de federatie Brasschaat.

BENOEMINGEN

Athil Paulus Sati, redemptorist, werd per 1 november 2012 benoemd tot verantwoordelijk priester voor de Chaldese gemeenschap.

Michel Baert, norbertijn van Averbode, deken van de Noorderkempem, werd per 8 december 2012 tevens benoemd tot moderator van de priesterequipe voor de zes parochies van de federatie Brasschaat.

ZENDINGEN

Christine Guiette, pastoraal werkster, werd per 1 december 2011 gezonden tot pastoraal rusthuiswerkster in het wzc Hof De Beuken te Antwerpen-Ekeren.

Paul Renders, medewerker van de vicaris voor de Caritassector, werd per 1 december 2011 gezonden tot pastoraal ziekenhuiswerker in het AZ Turnhout, Campus Sint-Elisabeth.

AANSTELLINGEN

Marcel Kumpen, pastoraal werker in opleiding van het bisdom Hasselt, werd per 1 december 2012 aangesteld tot pastoraal ziekenhuiswerker in het AZ Sint-Dimpna te Geel.

Alexander van Biezen, pastoraal werker in opleiding, werd per 1 juni 2012

aangesteld tot pastoraal ziekenhuiswerker in het Sint-Elisabethziekenhuis te Herentals.

AANWERVINGEN

In samenwerking met de stad werft het bisdom Antwerpen Jan Kint aan voor zeventig procent. Vanaf 3 december volgt Jan het project over de toekomst van de kerken en pastorieën op het grondgebied van de stad Antwerpen op.

STOPZETTINGEN

Beena Dockx, pastoraal werkster in opleiding, heeft met ingang van 1 december 2012 ontslag genomen als pastoraal ziekenhuiswerkster in het AZ Sint-Erasmus (ZNA) te Antwerpen-Borgerhout en in het AZ Stuivenberg (ZNA) te Antwerpen.

Hilde Sas, pastoraal werkster, heeft met ingang van 30 november 2012 ontslag genomen als pastoraal ziekenhuiswerkster en pastoraal rusthuiswerkster in respectievelijk Revalidatieziekenhuis RevArte en rvt Hof ter Schelde te Antwerpen.

De bisschop stelt er prijs op bij deze gelegenheid zijn medewerksters van harte te danken.

OVERLIJDEN

Op 4 november 2012 overleed te Vilvoorde Ludovicus Louis Vanden Berghe, voormalig rechter aan het Officialaat van het bisdom Antwerpen.

Op 24 november 2012 overleed te Antwerpen Deo Rademakers, voormalig pastoor te Antwerpen, Sint-Anna; Antwerpen, Onze-Lieve-Vrouw ter Schelde en Antwerpen, Sint-Lucas.

JUBILARISSEN 2013

Na het delen van het brood in de eucharistieviering in de Onze-Lieve-Vrouwekathedraal in Antwerpen, schoven de jubilarissen mee aan tafel met de bisschop in het bisschopshuis.

© Christa Damen

Volgende diocesane priesters, actieve reguliere priesters, diakens en pastorale werk(st)ers jubileren in 2013. Proficiat!

10 JAAR (2003)

- 18/01 Keersmaekers Jan, diaken
- 25/02 Houben Jean-Marie, diaken
- 16/03 Lievens Trees, pastoraal werkster; Mondelaers Simone, pastoraal werkster; Van Gerven Christine, pastoraal werkster; Vercauteren Stef, pastoraal werker
- 03/08 Zymak Oleh, regulier priester
- 30/11 Flo Patrick, diaken
- 07/12 Naulaerts Patrick, diaken
- 21/12 Evrard Ronny, diaken

25 JAAR (1988)

- 09/04 Lecleir Stefaan, priester
- 22/05 Coucke Piet en De Bois Paul, reguliere priesters
- 29/05 Cromheecke Filip en Vanderslycke Didier, priesters
- 04/06 Dierckx Johan, diaken
- 05/06 Jansen Herman, diaken
- 11/06 Ghielens Chris, pastoraal werkster
- 01/07 Barzin Anny, pastoraal werkster

- 31/07 Heylen Linda, pastoraal werkster
- 25/09 De Wachter Karl, diaken
- 01/10 Lievens Lief, pastoraal werkster
- 16/10 de Bakker Marcel, diaken
- 11/12 Sas Paul, diaken

50 JAAR (1963)

- 24/03 Geris Thomas, regulier priester
- 31/03 Vanlommel Alois, regulier priester
- 21/04 Bortier Leo en Van Nueten Jozef, reguliere priesters
- 06/07 Van Den Bosch Frans, priester
- 07/07 Beckers Frans, Daems Marcel, De Groof Louis, Geerts Juul, Ickx Marc, Mampuys Jef, Mandonx Theo, Mertens Jan, Peeters Lodewijk, Schrooyen Cis, Van Loy Piet, Van Peer Marcel, priesters
- 14/07 van Heeswijk Adriaan, regulier priester
- 03/08 De Cooman Hilaire, regulier priester
- 06/08 D'Hauwe Walter, priester
- 26/12 Van Loenhout Alfons, regulier priester

60 JAAR (1953)

- 05/04 Horsten Theo, regulier priester
- 12/04 Matheussen Karel, Van Wesenbeeck Flor, Versmissen Jozef, Wuyts Alfons, priesters
- 12/07 Boelen Theo, priester
- 20/12 Dehandschutter Cyriel, Goossens Modest, Kempen Desiré, Lievens Jozef, Spruyt Marcel, Suls Gaston, Tobback Emiel, priesters

65 JAAR (1948)

- 25/07 De Laet René, Hermans Roger, Van der Auwera Edmond, Verhaegen Amand, priesters

70 JAAR (1943)

- 25/07 Mermans Jozef, priester

75 JAAR (1938)

- 18/04 Smets Jozef, priester

Wie lijsten publiceert, loopt het risico fouten te maken of onvolledig te zijn. Een pijnlijke zaak. We excuseren ons daarvoor bij voorbaat en hopen dat je ons de bijkomende jubilarissen signaleert, zodat we ook hen kunnen vermelden. Dank!

VERANTWOORDELIJKHEID IN DE PASTORAAL... IETS VOOR JOU?

Neem je als vrijwilliger verantwoordelijkheden op in de pastoraal? Of droom je ervan om je beroepsmatig in de pastoraal in te zetten? Een veelheid van taken ligt voor. Maar niet voor iedereen is het vanzelfsprekend om verantwoordelijkheid te dragen. De vorming *Verantwoordelijkheid in de pastoraal... iets voor jou?* helpt je een zicht te krijgen op wat deze opdracht inhoudt.: "Is het iets voor mij om in de pastoraal een verantwoordelijkheid op te nemen?"

De inhoud van deze vorming is tweeledig. Enerzijds maak je kennis met de verschillende pastorale velden via getuigenissen. Een gevangenispastor, een pastor actief in de parochiecontext, een ziekenhuispastor en een pastor uit een instelling of rusthuis vertellen over hun ervaringen. Hoe beleven zij hun roeping? Wat is er specifiek aan hun pastorale veld? Hoe zijn zij daar beland? Nadien kun je met hen in gesprek treden en vragen stellen. Zo kun je te weten komen wat je aantrekt, maar ook wat je afschrikt.

Anderzijds verkennen we onze eigen mogelijkheden en beperkingen. Via persoonlijk werk, groepsgesprekken en reflectie willen

we jouw denkproces stimuleren. Wat zijn jouw competenties? Kun jij uitgroeien tot een goede pastor? Ben je bereid te werken aan persoonsgroei, geloofsgroei en pastorgroei? Door het opmaken van je kernkwadranten, op zoek te gaan naar je eigen geloofssymbool, door je netwerken in beeld te brengen, door te reflecteren over onmacht en over dienstbaarheid, verken je je mogelijke weg.

“
***Een pastor is geen postbode.
Een postbode levert een brief af, zonder te weten wat erin staat; aan iemand die hij niet hoeft te kennen. De pastor moet als bode van God zowel de boodschap kennen als de mensen aan wie hij haar brengt.***
”

Uit *Pastorale competentie, mogelijkheden en moeilijkheden van het pastorzijn* van Herman van de Spijker

Een overzicht van alle activiteiten die door de verschillende diensten, verenigingen en bewegingen in ons bisdom georganiseerd worden, vind je op www.bisdomantwerpen.be (klik op kalender in de linkerkolom) of via de link op onze website www.relevant-bisdomantwerpen.be.

Praktisch

voor alle geïnteresseerden:
4 zaterdagmiddagen
van 14.15 tot 17.30 uur
van januari tot maart 2013
op het TPC, Antwerpen

Inschrijven bij het CCV via
www.ccv.be/antwerpen of 03 287 35 83.

DOORKIJK

BEZINNING

© Mark Walker

DE KERN VAN DE ZAAK?

Bij Matteüs 22, 34-40

“

Dat is het grootste en eerste gebod. Het tweede is daaraan gelijk: ...

”

De vergadering was gedaan – een open bijeenkomst over het pastorale project van het bisdom, die ik mocht begeleiden. Fijne avond was het geworden in dat bovenzaaltje van 't parochiehuis: een twintigtal mensen, heel verschillend, maar geïnteresseerd in elkaar. Diepgaande gesprekken, oh ja, stevige discussie soms, maar in alle openheid.

We zaten nog wat na te praten bij een drankje, niemand haastte zich om te vertrekken. Toen kuchte Jeanne even en keek rond – iedereen begreep dat ze iets wilde zeggen. Jeanne was

me snel opgevallen: 75 jaar, rustig, open. En wijs. Het had me al getroffen dat iedereen aandachtig was als zij sprak.

“Nu moet ik toch nog iets vertellen hoor”, begon ze voorzichtig. “Toen ik vanavond naar hier wilde vertrekken – ‘k had mijn jas al aan – kwam onzen Toon nog aangefietst, mijn petekind. Met volle geweld zoals altijd. ‘Ha moemoe... hé, ik kom nog 's op bezoek hé!’ ‘Tja, 't is een beetje moeilijk Toon,’ zei ik, ‘want ik moet naar een vergadering.’ ‘Ai,’ zei onzen Toon met een scheve glimlach, ‘toch weer niet iets van de pastoor!?’ ‘Toch wel Toon’, zei ik, en ik legde uit waarover het zou gaan.

Hij zweeg even, keek me dan fel aan en zei: ‘Moemoe, nu moet ge mij dat toch 's uitleggen zie! Gij zegt altijd dat ik zone toffe gast ben, dat ik dat zo goed doe in 't jeugdhuis. Dat ik op u trek en dat vind ik zelf ook. Maar ik geloof niks van al dat gedoe van de kerk. Allé, wat is dan 't verschil tussen ons, waar zit dat eigenlijk? Wat is voor u dan de kern van de zaak waardoor gij daar wel in geïnteresseerd zijt!’

‘Daar stond ik,’ zei Jeanne, ‘en ik wist verdorie een hele tijd niet wat zeggen. Maar onzen Toon zweeg en keek. En toen begon ik maar voorzichtig...’

‘Tja Toon,’ zei ik, ‘weet je, 75 ben ik ondertussen, en nog alle dagen zie ik de mensen liever. Daar ga ik voor en 't overkomt mij ook. Ik zie ze even graag als ik mezelf zie, als ik u zie. En weet je Toon – zei ik nog wat voorzichtiger – alle dagen zie ik die God van ons ook nog liever, ja, echt jong. Ik word er meer en meer vol van, terwijl ik er tegelijk misschien minder dan ooit over praat...’

‘En weet je Toon, hoe langer hoe minder kan ik al dat graag zien uit elkaar houden, hoe langer hoe meer is dat precies allemaal één groot graag zien, waar ik ongelooflijk veel deugd van heb...’

‘Ik weet niet of ge op mijn vraag hebt geantwoord,’ zei onzen Toon, ‘maar ik vind het wel heel schoon.’ En hij gaf me op zijn onhandige manier nen dikke kus.”

“Heb ik op zijn vraag geantwoord?” vroeg ze terwijl ze een beetje verlegen rondkeek.

Het was muisstil in het bovenzaaltje. Maar de warme glimlach van de aanwezigen en de traan die Emma wegpinkte waren meer dan genoeg antwoord...

Jos Marien

EEN ANDERE KIJK OP CAKE

Jongerenpastoraal IJD Antwerpen organiseert niet enkel activiteiten en vormingen voor jongeren, maar is tevens de koepel voor tal van lokale jongerengroepen in ons bisdom, zoals groepen misdienaars, plussersgroepen, jeugdpastorale werkingen, jongerenkoren, spiritualiteitsgroepen en gebedsgroepjes voor jongeren. Ze zijn in een parochie gevestigd of overkoepelen een federatie.

Op sommige plaatsen bestaat enkel een misdienaarsgroep, op andere plekken werken verschillende groepen naast elkaar die dezelfde of verschillende jongeren bereiken. Iedere parochie kent haar eigen realiteit. De ene formule is niet beter dan de andere. Waar het om gaat, is dat jongeren een plek vinden waar zij zich thuis voelen en samen met anderen Kerk kunnen vormen. Ondanks de verscheidenheid aan vormen vertonen al deze groepen ook enkele gemeenschappelijke kenmerken. Allen werken ze aan de vier pijlers uit de visie van jongerenpastoraal: persoonlijke groei, ontmoeting, geloven en engagement. Wat aanvankelijk een visie specifiek voor plussers was, groeide uit tot een visie voor Jongerenpastoraal IJD Antwerpen.

PERSOONLIJKE GROEI: Wie ben ik?

Jongeren krijgen de kans om open te bloeien in een vertrouwde omgeving. Ze krijgen de ruimte om zichzelf te leren kennen, hun talenten te ontdekken en hun grenzen te verkennen.

ONTMOETING: Hoe ga ik om met anderen?

We willen een veilige plek bieden waar jongeren zoals ze zijn mogen thuiskomen bij anderen, bij zichzelf en bij God. Uit de ontmoeting groeit een hechte groep die met veel plezier regelmatig samenkomt en waarin jongeren mogen leren van elkaar.

GELOVEN: In wie of wat geloof ik?

Jongeren worden, soms tastend en zoekend, uitgedaagd om op een eigentijdse manier hun christelijke geloof taal en teken te geven. Ze laten zich inspireren en verwonderen door God, Jezus, mensen en de schepping.

ENGAGEMENT: Waarvoor wil ik mij inzetten?

We willen, in het spoor van Jezus, betrokken zijn op onze wereld en ons engageren voor een wereld van respect en solidariteit. Dit betekent dat we de handen uit de mouwen steken.

De ene groep focust meer op persoonlijke groei, de andere legt de klemtoon op geloven. Zo heeft iedere groep een eigen profiel. Uiteindelijk is het de bedoeling dat de vier pijlers aan bod komen in wat deze groepen aanbieden. Wij spreken daarom van het cake-principe. Voor een klassieke cake heb je vier ingrediënten nodig: bloem, suiker, boter en eieren. Maar elke kok kan naar eigen smaak de verhoudingen aanpassen of ingrediënten toevoegen. Zoetkauwen voegen extra suiker toe, lekkerbekken mengen er chocoladedruppels onder enzovoort. Het is pas als een van de vier basisingrediënten weggelaten wordt, dat de cake niet langer een cake is. Evenzo zijn de vier pijlers - persoonlijke groei, ontmoeting, geloven en engagement - noodzakelijk, wil een groep aan jongerenpastoraal doen.

Info: Jongerenpastoraal IJD - Antwerpen, ijdartwerpen@ijd.be of 03 454 11 44.

JONGERENKATERN

PLUG & PLAY

Op zoek naar een inhoudelijk spel voor jongeren en op maat van jongeren? Via Plug & Play blijf je op de hoogte van de nieuwste aanwinsten, onbekende pareltjes en vaste waarden in onze infothek (meer info via www.documentatie.ijd.be).

Wil jij je kennis van Bijbelse personages, heiligen en andere voorname figuren uit de grote godsdienstige tradities etaleren of bijschaven? Ben je een goed verteller of een expressief talent? Dan scoor jij ongetwijfeld hoge toppen in dit spel.

Plug & Play presenteert Time's Up! Special Edition.

Bij dit gezelschapsspel moet je bekende figuren raden en tegen de tijd zoveel mogelijk naamkaartjes proberen te verzamelen. In deze versie gaat het om Bijbelfiguren, goden uit verschillende religieuze families, sociaal en maatschappelijk geëngageerde bekendheden en heiligen.

NACHTTOCHT

Van donker naar licht

In de nacht van Goede Vrijdag op Stille Zaterdag (29-30 maart) wandelen wij richting Pasen, van donker naar licht. In een viering op Goede Vrijdag staan we stil bij het lijden. Van daaruit trekken we de nacht in voor een tocht van 25 à 30 kilometer. Al wandelend maken we tijd voor intense en deugddoende gesprekken, uiteraard afgewisseld met de nodige pauzes om de innerlijke mens te voeden, inspiratie op te doen of even te ontspannen. De volgende ochtend staat een smaakvol ontbijt ons op te wachten.

Deze activiteit richt zich tot begeleiders en vrijwilligers in jeugdpastorale groepen of bij IJD Antwerpen.

DE BRAAMBES

Ijd Antwerpen

Nog drie dagen en drie nachten om je in te schrijven! Wie vult de laatste plaatsjes nog in?

Thomas gaat

Katrien

Ik, Steven en Ann Sofie willen wel. Maar inschrijven via cassianus lukt niet

Elise gaat

Marjolein

Het JEP!-weekend, dat ruikt naar meer zeg! :)

Het was -zoals altijd- weer enorm fijn!

Dries

ik heb het ook geroken... heerlijk!

Ben

Ik geur ook nog steeds na. Jihaa!

Dirk

Ik kijk al uit naar de zomer!

Bianca

wie kijkt nu niet uit naar de zomer

Sander

kmis weekend!

Pieter

Weekend om nooit te vergeten!

Het festival Rock Werchter vindt dit jaar plaats in de eerste week van de vakantie. Helaas voor Rock Werchter is het dan ook JEP!

Zodat het festival wel minstens tweehonderd tickets minder zal verkopen. De 'goesting' in JEP!? is immers groot, heel groot.

Het bewijs? Het JEP!- weekend – 'Dat ruikt naar meer!' op facebook.

WAS U ERBIJ?

Op 8 december, hoogfeest van Maria Onbevlekt Ontvangen, wijdde Mgr. Johan Bonny diaken Koenraad Janssen uit Merksem tot priester in de Antwerpse Onze-Lieve-Vrouwekathedraal. Geen lukraak gekozen dag. "Ik wil mijn priesterschap aan de beschermende zorg van de heilige Maagd toevertrouwen", motiveerde Koen Janssen. Het is ook een dag in de advent, een tijd van verwachtingsvol uitkijken naar de komst van de Heer. Dat is evenmin zonder betekenis in een periode waarin de hele kerkgemeenschap een tijd van wachten doormaakt. Mgr. Bonny: "De Kerk die achter ons ligt, kennen we. De Kerk die voor ons ligt, kennen we niet. We hopen op nieuwe signalen, maar kunnen die zelf niet maken of verhaasten. Heel onze Kerk zit in een adventsperiode." Hier ziet de bisschop een bijzondere taak weggelegd voor de priester: "Hij waakt bij de bron van het geloof en van de hoop. Niet zenuwachtig, maar rustig en met vertrouwen. Samen met de gelovigen leest hij in de heilige Schrift en gaat hij op zoek naar woorden en gebaren die uitzicht bieden. Hij helpt mensen om sporen van Gods nabijheid te vinden in de ingrijpende gebeurtenissen van het leven, zowel de vreugdevolle als de pijnlijke. Hij gaat mensen voor in het vertrouwen dat alle leven in Gods hand geborgen is."

Op zondag 21 oktober trok de jaarlijkse Sint-Gummarusprocessie door de straten van Lier. Drie ploegen van telkens zestien mannen zijn er nodig om de 800 kilo zware Sint-Gummaruskas te dragen. Om de 300 meter lossen ze elkaar af. In de vijftiende eeuw waren de dragers parochianen van de Sint-Gummarusparochie in het Nederlandse Enkhuizen. Na de Reformatie namen enkele Lierse families deze taak op zich. Een taak die met fierheid van vader op zoon wordt doorgegeven en in 1904 uitmondde in de oprichting van het Genootschap van de Kasdragers van Sint-Gummarus.

In oktober bracht een delegatie Chinezen een bezoek aan Antwerpen. Vicaris Bart Paepen ontpopte zich als gids en schudde tal van leuke anekdotes over Antwerpen uit zijn mouw.

Op 17 november en 1 december heette vicaris Bart Paepen in totaal zeshonderd vormelingen 'Welkom' in de mis. Dit muzikaal kennismakingsprogramma werd heerlijk gesmaakt. Bart Paepen vroeg wie wist uit welke taal het woord 'amen' afkomstig is. Een vormeling riep: "Uit het Hebreeuws." "Fantastisch," reageerde de vicaris. "Je wint een autobandventieldopje!"

© Paul Hermans

© Jan Kint

De kerkbesturen staan voor een stevige uitdaging. In opdracht van de overheid moet een meerjarenplan voor de periode 2014-2018 opgesteld worden voor de financiering van elk kerkgebouw. Parallel loopt het perspectief van de 'Visietekst van en voor het bisdom Antwerpen'. Het Centraal Kerkbestuur van Deurne zette zijn tanden er alvast in en nodigde de twaalf Deurnese kerkfabrieken uit voor een vormingsavond. Tussen pot en pint werd heel wat werk verzet.

© Filip Ceulemans

Sinds drie jaar zet het bisschopshuis in de loop van de maand november zijn deuren open tijdens een nocturne voor studenten van de vele Antwerpse universiteiten en hogescholen. De aanwezigen wisselden er van mening over het beeld van God. Wie is God? Is Hij nog steeds de oude man met de lange witte baard? Of zien we Hem toch anders?

© Welzijnszorg

In november en december kon je toasten op de campagne 'Armoede verjaart niet' van Welzijnszorg met een hartige kom soep. Op de startdag in het vormingscentrum in Oostmalle gaven trekkers van Welzijnszorg alvast het goede voorbeeld.

© Jan Kint

Gezwind fietsten Nicole en Ingrid de parochiekerk Lodewijk Van Montfort in Deurne binnen. Op uitnodiging van de lokale Femma-afdeling. Deze straffe dames fietsten de voorbije jaren de wereld rond. Met prachtige beelden brachten ze verslag uit over hun recentste tocht. Hun verhaal getuigde van een heel open en respectvolle blik op onze wereld. Een deugdoende duw in de rug voor het vertrouwen in medemensen.

HET VOORVAL UIT HET LEVEN GEGREPEN

WAAROM

“Waarom zijn we hier?” was na alle vragen die ik me de afgelopen zestig jaar had gesteld de enige die als echt belangrijk overbleef. Na het bezoek dat ik vorige dinsdag aan Gusta en Octaaf bracht ga ik er nog één aan toevoegen: “En wat doen we eraan?” Ze zijn beiden prille negentigers met te weinig geld voor een seniorenflat. Dus blijven ze in de muffe achterkamer van tien vierkante meter elkaar overeind houden. Hij van bed naar zetel en terug naar bed, zij schuifelend van hem naar een onmogelijk keukentje en terug naar hem. Hij is duidelijk dement, zij op weg.

Omdat dit Hoboken is en de kooi waarin ze leven te weinig ruimte laat voor schaamte word ik meteen in hun intimiteit betrokken. “Gij zou eens moeten weten wat dat hij deze nacht weeral afgewaterd heeft” zegt ze, staat recht en loopt naar het formicatafeltje waarop de broekluier nog ligt. “Kwikt die nu eens” zegt ze, terwijl ze me het volle gewicht van de luier laat schatten. Ik voel dat ik hier lichtjes moet overschatten om haar te bevestigen in

de onmenselijke inspanningen die ze moet hebben geleverd om hem te vervangen. “Koffie?” vraagt ze. Ik knik in de overbodige hoop dat de koffie de overige aroma’s in de kamer zal verdrijven. Hij zegt de hele tijd niets behalve “Ik zien heur gère, ik zien heur gère”, wat eigenlijk alles zeggen is. “Daarjuist kwam die van de gazet ontvangen en hij liet zijn portemonnee vallen en hij heeft hier onder de tafel achter zijn geld gekropen en ik zei dat het lang geleden was dat een man voor mij nog op zijn knieën had gezeten en hij moest lachen”, lacht ze.

Er morrelt een sleutel in de voordeur en Lea komt binnen. Om te vragen of ze iets moeten hebben van de Aldi. Als het Lea duidelijk wordt dat ik de pastoor ben, blijft ze vriendelijk maar zegt toch “ik heb mijn eigen godsdienst, Tai Chi”. Ze voegt meteen de daad bij het woord en gaat in de onmogelijke ruimte in een soort van spreidstand staan waarbij ze met beide handpalmen harmonieus zwaaiend door de lucht wuift. “Zo’n

vrouw zou ik op de pastorie moeten hebben” zeg ik tegen Lea. “Voor wat?” “Als gij bij mij uw oefeningen komt doen en ge houdt in uw ene hand een spons vast en in uw ander een zeemvel zijn gelijk mijn ramen gekuist” zeg ik. “Ik denk dat er van deze pastoor toch ook nen hoek af is” zegt Lea tegen Gusta. We lachen alle drie terwijl Octaaf “Ik zien heur gère” zegt. Juist het samen lachen is in deze verschrikkelijke ruimte de echte uiteindelijke vorm van intimiteit en van emotioneel contact. Daarom zijn we hier en dat is wat we eraan doen.

Ronald Sledsens

relevant
geloof / kerk / mens / maatschappij

Volgende keer:
Liturgie en sacramenten

www.relevant-bisdomantwerpen.be